

Розвиток технологій HR-аналітики для малого та середнього бізнесу: Раніше HR-аналітика була доступна переважно для великих підприємств з великою кількістю співробітників. Однак останнім часом розвиток технологій дозволяє малим та середнім підприємствам використовувати HR-аналітику для збору та аналізу даних щодо своїх співробітників та підвищення ефективності HR-процесів.

Останні тенденції розвитку HR-аналітики свідчать про те, що вона стає все більш важливою для підприємств, які бажають збільшити ефективність своїх HR-процесів та досягти кращих результатів. Використання HR-аналітики допомагає підприємствам бути більш об'єктивними та точними в прийнятті рішень, що веде до поліпшення ефективності та збільшення конкурентоспроможності.

Список використаних джерел:

1. HR Analytics: Everything You Need to Know. URL: <https://www.microstrategy.com>
2. Nazarova G. V. Mathematical model of efficiency of participative management system. Revista ESPACIOS. 2020. Vol. 41 (issue 15). P. 11-26.
3. Sotnikova Y., Nazarova G., Nazarov N., & Bilokononko, H. (2021). DIGITAL TECHNOLOGIES IN HR MANAGEMENT. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 42(4), 527–535. URL: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.54>
4. What Is HR Analytics? Definition, Importance, Key Metrics, Data Requirements, and Implementation. URL: <https://www.hrtechnologist.com/articles/hr-analytics/what-is-hr-analytics/>

Ольга КРАВЧУК

здобувачка освітньо-наукової програми «Аналітична економіка»
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник – д.е.н., проф., професор
кафедри економіки та економічної теорії
Західноукраїнського національного університету
Олександр ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ

**ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ
2022 НА ЗАЙНЯТІСТЬ ТА ДОХОДИ УКРАЇНЦІВ**

З початку повномасштабного вторгнення в Україні велика частка людей залишилась без роботи, на ринку праці сформувалася найбільша криза за останні 20 років. Це, у свою чергу, впливає на формування бюджету людей та їх витрати, оскільки за останніми підрахунками 25% українців витрачають до 60% своїх коштів лише на продукти харчування[1]. Такий високий рівень витрат на їжу свідчить про дуже низький рівень доходів українців, адже чим вищий відсоток витрат на харчування, тим нижчий рівень достатку в населення[2].

Згідно з даними Глобальної мережі проти продовольчих криз (Global Network Against Food Crises), очікується збільшення кількості людей у всьому світі, які сильно заощаджують на продуктах харчування та хронічно недоїдають. У 2022 р. порівняно з 2021 р. кількість таких осіб зросла на 7,6 млн, а за сильного шокового сценарію може збільшитись на 13,1 млн.[1].

Згідно соціальних опитувань групи «Рейтинг»[2], 74% українців повідомили, що їх матеріальне становище погіршилось на тлі воєнних дій, і навіть серед тих громадян, які повноцінно працювали на час опитування, таку відповідь дали 65%. Лише 32% жителів України твердять, що ніяких фінансових змін не відчували. Особливо гостро питання з працевлаштуванням постало для переселенців та жителів зон бойових дій, оскільки йдеться не лише про втрату роботи, але й про втрату житла та міграцію.

Повномасштабне вторгнення неабияк вплинуло на малий та середній бізнес, який «годує» мільйони людей. За офіційною статистикою, кожен другий частково або повністю втратив свою справу через окупацію, постійні ракетні удари та «блекаут». Проте, незважаючи на усі складності, впродовж 2022 р. було зареєстровано 202 тис.ФОПів та понад 33,5 тис. юридичних осіб.

Проаналізуємо трудову зайнятість серед тих, хто мав роботу до війни на прикладі рис. 1.

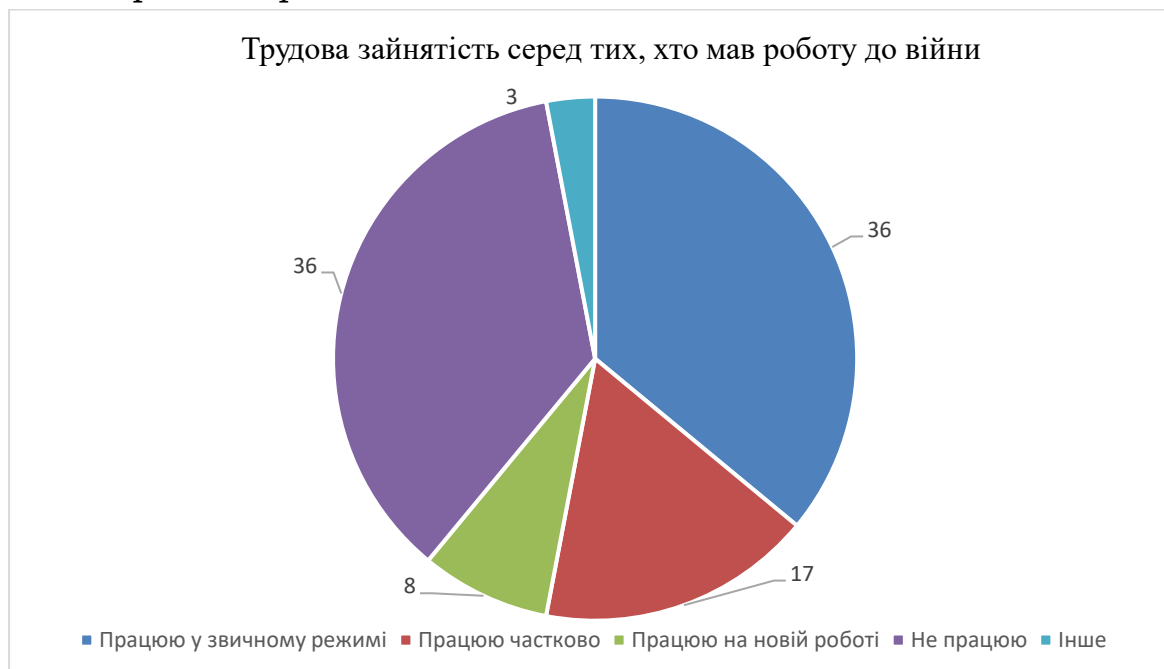

Рис.1. Трудова зайнятість населення за підсумками 2022 р., %

З початку повномасштабного вторгнення номінальні зарплати змогли вийти на незначне зростання, яке в листопаді 2022 р. становило

близько 3%, але в реальному вираженні спостерігається зниження на 11% за лютий-жовтень 2022 р., а в листопаді їх спад становив аж 18%. Близько 13% найманих працівників втратили роботу (майже 5 млн), з них 1,2 млн – біженці, які виїхали в країни Європи, 3,6 млн – безробітні, які живуть в Україні, і, на жаль, тренд досі є низхідним. Чимало кваліфікованих спеціалістів постійно шукають роботу, свідчать дані Міжнародної організації праці при ООН[1].

За оцінками Міністерства економіки України, ВВП нашої держави у 2022 р. скоротився на 30,4%, що є найбільшим падінням за новітню історію України, проте ця цифра значно менша прогнозованої (на рівні 45-50%) міжнародними експертами та інституціями [3]. Щодо інфляції – у 2022 р. вона сягала 30%, а продовольча по ряду товарів і послуг – перевищила всі 50%. Гривня, незважаючи на стабілізаційну політику уряду, також девальвувала майже вповнину. Тобто, якщо населення зберігало свої заощадження у національній валюті – гривні, то у реальному вираженні вони скоротились майже вдвічі, а імпортні товари здорожчали на 30-40%. Згідно з даними Світового банку[4; 5], кількість українців, які перебувають у стані бідності, зростає в десять разів з початку повномасштабної війни, їх відсоткове співвідношення збільшилося з 2 до понад 25%, а за поточної динаміки до кінця 2023 р. їх кількість може зрости до 55%. На жаль, у новому 2023 р. українцям не варто очікувати суттєвого збільшення соціальних стандартів, так як уряд не передбачив збільшення мінімальних доходів і прожиткового мінімуму, залишивши їх на рівні 6700 грн(168 доларів) та 2600 грн (65 доларів) відповідно.

Список використаних джерел:

1. Global impact of the war in Ukraine: Billionsof people face the greatest cost-of-living crisis in a generation. https://news.un.org/pages/wp-content/uploads/2022/06/GCRG_2nd-Brief_Jun8_2022_FINAL.pdf.
2. Знайти роботу під час війни. Як змінився ринок праці в Україні. Економічна правда. <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/06/14/688116/>.
3. Падіння ВВП України за підсумком 2022 р. Міністерство економіки України. <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=4470bafb-5243-4cb2-a573-5ba15d9c8107&title=MinekonomikiPoperedno>.
4. Ринок праці під час війни: чи є у українців шанси знайти собі нову роботу. <https://www.unian.ua/economics/other/rinok-praci-pid-chas-viyini-chi-ye-u-ukrajinciv-shansi-znayti-sobi-novu-robotu-ostanni-novini-11868372.html>.
5. Світовий банк: вторгнення РФ відкинуло Україну на 15 років назад у питаннях бідності. <https://finbalance.com.ua/news/svitoviy-bank-vtorhnennya-rf-vidkinulo-ukranu-na-15-rokiv-tomu-v-pitannyakh-bidnosti>.